

Bilag:
**Hørings svar til forslag
til landsplanredegørelse**

**Litteratur
Noter/kilder**

Høringssvar til forslag til landsplanredegørelse

Der har været betydelig interesse for landsplanredegørelsen og dens problemstillinger. I løbet af den offentlige høringsperiode til forslag til landsplanredegørelse indkom i alt 112 høringssvar, heraf 72 fra kommuner, 13 fra amter, 12 fra kommunesamarbejder og 13 fra interesseorganisationer og privatpersoner. Samtlige amter og regionplanmyndigheder på nær Bornholm regionskommune har afgivet høringssvar. Af landets 271 kommuner har 134 bidraget til debatten enten ved at sende egne svar eller gennem kommunale samarbejder. Så godt som alle egne af landet er repræsenteret i svarene. Dette afspejler den levende interesse for landsplanredegørelsens mål: At sikre en afbalanceret udvikling af landet.

Fælles temaer

Høringssvarene dækker en bred vifte af emner. Følgende temaer går imidlertid igen i et stort antal svar:

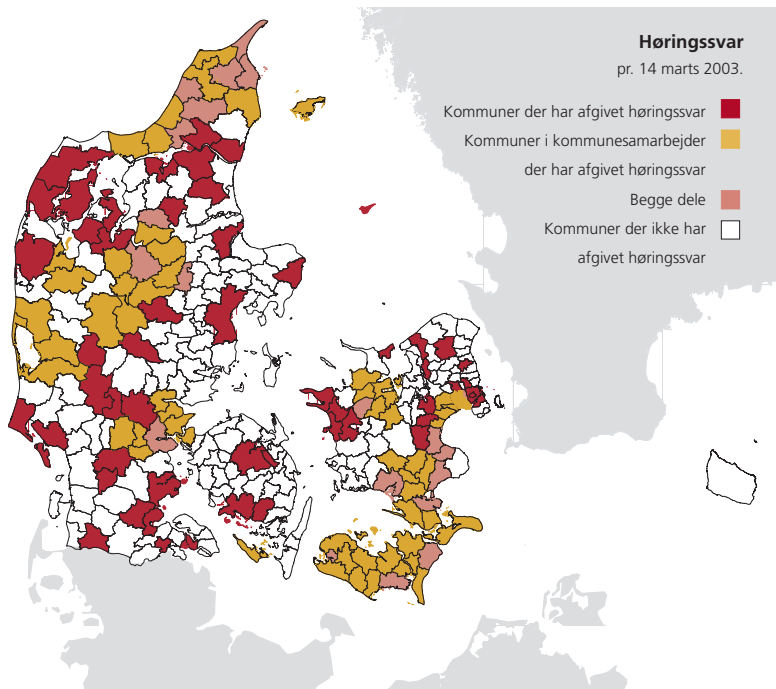
Regionale samarbejder

Mange kommuner samarbejder allerede og understreger betydningen af at samarbejde. Der er også indkommet et antal lokale forslag til strategiske samarbejder. Disse tænkes at være mellem større og mindre byer eller mellem større dele af landet, omfattende to-tre amter eller lignende. I nogle tilfælde fremsættes der ønsker om statslig medvirken. Generelt anerkendes betydningen af regionalt samarbejde, når vækst og udvikling af rammebetingelser skal sikres.

Nogle høringssvar påpeger, at samarbejde i fleksible regioner kan være en løsning på mange af de udfordringer, man står over for i amter og kommuner, og det understreges af flere, at man samarbejder i forskellige fora med forskellig geografi. Men det påpeges også, at der er en fare for at sådanne fleksible samarbejds mønstre kan blive for uigennemskuelige, især for borgerne.

Fleksibilitet i planadministrationen

Mange kommuner og også nogle amter ønsker en mere fleksibel planadministration for at sikre udviklingen i de enkelte områder. Kommunerne håber, at man ved at fjerne barrierer i den fysiske planlægning kan skabe et fundament for lokal udvikling, og de lokale muligheder for at foretage nye arealudlæg fremhæves som centrale for at opnå vækst. Alt efter hvor i landet svarene er indkommet fra, påpeges forskellige barrierer, som skal overvindes. Adgang til at udlægge jordbrugsparceller, lempelser i stationsnærhedsprincippet, mulighed for bebyggelse ved kysten, adgang til at bygge i det åbne land og til at udvide

Høringssvar

Kommuner der har afgivet høringssvar.

butikkerne i detailhandelen er emner, der tit nævnes. Der er dog ikke fuldstændig enighed i dette spørgsmål. Flere høringssvar påpeger de problemer, som sådanne lempelser af restriktionerne i den fysiske planlægning kan afstedkomme, og maner til omtanke eller fraråder direkte lempelserne. Nogle af de problemer, som anføres, vedrører risikoen for stigende trafikalt pres i hovedstadsområdet, og risikoen for, at detailhandelen i de mindre byer bliver udkonkurreret.

Landbrugsstrategi og landdistriktpolitik

Når udviklingen i det åbne land og landdistrikterne diskuteres, fremhæver en del høringssvar behovet for en samlet og koordineret landdistriktpolitik for at sikre landdistrikternes udvikling. Der er en bred anerkendelse af nødvendigheden af at have en strategi og foretage en koordineret indsats. Også ønsket om strategier for landbrugserhvervets udvikling på regionalt niveau, såvel hvad angår arealanvendelse som miljø, bliver fremført i mange høringssvar.

Uddannelse og IT

Mange høringssvar fremhæver betydningen af bedre og mere målrettede uddannelser som et vigtigt element for at styrke den regionale udvikling, og flere

efterspørger en samlet statslig uddannelsespolitik med regionalt sigte. I den forbindelse udtrykkes ønsket om et samspil mellem udbygning af statslige uddannelser, regional erhvervs politik og regional udvikling bredt forstået. Disse uddannelsesmæssige rammebetingelser opfattes i mange hørings svar som vigtigere for regionerne i vidensamfundet end ny fysisk infrastruktur.

Adgang til IT generelt og specielt til bredbåndsnet med stor kapacitet ses af mange som vigtigt for at styrke den lokale og regionale udvikling. Flere efterspørger en statslig indsats for at sikre, at også yderområder bliver velforsynet hermed, og at man undgår, at de højteknologiske net begrænses til de større byregioner.

Transportinfrastruktur

I mange hørings svar bliver der fremsat ønsker om forbedring af de lokale transportforhold. Ofte er det ønsket om motorveje, der fremhæves, men også opgraderinger af bane- og busforbindelser bliver hyppigt nævnt. En række af ønskerne om en udbygget transportinfrastruktur er blevet overvejet eller imødekommet i regeringens investeringsplan fra februar 2003.

Nogle få hørings svar sætter behovet for transportmuligheder ind i en bredere landspolitisk sammenhæng og fremhæver behovet for, at der bliver fastlagt trafikknudepunkter og for en regional eller national transportstrategi.

Ønske om en bred indsats

Hørings svarene viser, at der er stor forståelse for vigtigheden af en indsats for at sikre den geografiske balance i Danmark. Der er også generel tilslutning til landsplanredegørelsens budskab, at fysisk planlægning kan yde et væsentligt bidrag til en afbalanceret udvikling af landet. Der er bred opbakning til, at en koordineret indsats er nødvendig, og at nye virkemidler og redskaber skal tages i brug. Det påpeges gennemgående, at det er en opgave, der bør deles af både kommuner, amter og stat.

Det er et væsentligt budskab i hørings svarene, at ansvaret for balancen mellem landets egne og regioner hviler på staten. Amter og kommuner kan og vil gerne gøre en betydelig indsats inden for deres eget område, og de vil også gerne samarbejde herom, både med hinanden og med staten, men det er tydeligt i hørings svarene, at en statslig indsats anses for uundværlig, og at en konkret indsats efterspørgeres.

Der er i hørings svarene en lang række forslag til, hvad den statslige indsats bør gå ud på. Der er således en række hørings svar, der anfører, at der må finansielle midler til. En række hørings svar peger på behovet for regional erhvervs-,

turisme- eller egnsudviklingsstøtte i svagere egne eller på en reform af den mellemkommunale udlningsordning mv. som et egnet middel. Også lavere moms, sænkning af lufthavnsafgifter og brotakster, lavere priser i den kollektive trafik og højere befordringsfradrag ses i nogle få høringssvar som et middel til at fremme den lokale udvikling. Landsplanredegørelsen handler især om den fysiske planlægnings bidrag eller mulige bidrag til regional balance, og det er derfor valgt at forbigå disse finansielle og skattepolitiske forslag i landsplanredegørelsen, selv om de selvsagt kan have betydning for den regionale udvikling.

Det er også i mange høringssvar anført, at der bør ske en udflytning af statslige institutioner, specielt til det område, som høringssvaret repræsenterer. Høringssvarene argumenterer dels med, at dette i bred almindelighed vil støtte den regionale udvikling i de områder, hvor institutionerne bliver placeret, dels med, at det pågældende område eller hjembyen har særlige forudsætninger for at kunne drage nytte af lokaliseringen af en bestemt institution og dens kvalifikationer. Der er også i nogle svar en vis frygt at spore for, hvad eventuelle nedlæggelser af statsinstitutioner i området kan give af negative virkninger. Det er regeringens opfattelse, at der skal skabes regional balance i lokaliseringen af statslige arbejdspladser enten gennem etablering af nye statsinstitutioner eller ved, at der tages regionale hensyn ved effektiviseringer af eksisterende institutioner. Alle tiltag vedrørende placering af nye og effektivisering eller nedlæggelse af eksisterende statslige arbejdspladser skal derfor vurderes med henblik på regionale konsekvenser. Problematikken omkring lokalisering af statslig virksomhed er behandlet i Regionalpolitisk redegørelse 2003. Denne problematik bliver derfor ikke uddybet yderligere i landsplanredegørelsen.

En del høringssvar ønsker en detaljeret gennemgang af forhold og udviklingstræk i alle dele af landet og specielt i deres lokale egn. Kortene i landsplanredegørelsen og det supplerende materiale på Landsplanafdelingens hjemmeside imødekommer i nogen grad dette ønske. En nuanceret og detaljeret gennemgang af hver enkelt egn ligger dog uden for den foreliggende landsplanredegørelses rammer.

Enkelte anfører, at de ønsker andre temaer behandlet. Nogle ønsker således Danmarks og de danske byers placering internationalt taget op, specielt i relation til Østersøregionen og tysk Schleswig. Andre, herunder flere miljø- og fritidsorganisationer, har ønsket at give miljøspørgsmål, herunder grundvand, affald og lokal Agenda 21 en fremtrædende plads i redegørelsen. Det er vurderet, at det ikke i denne landsplanredegørelse vil være muligt at inddrage også disse problemstillinger i større omfang.

LITTERATUR

Vækst, velfærd - fornyelse.

Regeringsgrundlaget, 26. november 2001.

Regeringens regionale vækststrategi.

Økonomi- og Erhvervsministeriet, maj 2003.

Investeringsplan - de næste 10 års offentlige investeringer.

Regeringen, februar 2003.

Regionalpolitisk redegørelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, maj 2003.

Landdistriktsredegørelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, december 2002.

Fælles fremtid - udvikling i balance.

Danmarks nationale strategi for bæredygtig udvikling. Regeringen 2002.

Lokal identitet og nye udfordringer.

Landsplanredegørelse. Miljø- og Energiministeriet 2000.

Regionalpolitisk redegørelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet 2002.

Pendlingen i Danmark.

Arbejdsnotat. Landsplanafdelingen 1994.

Sociale og geografiske uligheder i Danmark.

Hans Thor Andersen og Frank Hansen. Social Årsrapport. Socialpolitisk Forening og Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA) 2001.

Nye byerhvervs betydning for byens udvikling.

Kresten Storgaard, Anne Kristina Skovdal og Stine Jensen. By og Byg Dokumentation 017, Statens Byggeforskningsinstitut, Hørsholm 2001.

European Cities in a global era - urban identities and regional development.

Konferencerapport. Miljøministeriet 2002.

ESDP. Det europæiske fysiske og funktionelle udviklingsperspektiv.
EU-kommissionen 1999.

Pendlingen i Danmark år 2000 og udviklingen i 1990erne.
Arbejdsnotat. Landsplanafdelingen 2001.

Status for Vestsjælland-Storstrøm Erhvervsamarbejdet.
Amter og kommuner i Vestsjælland-Storstrøm og Økonomi- og Erhvervsministeriet, marts 2002.

Erhvervsklyngerne i den danske geografi.
Arbejdsnotat. Landsplanafdelingen 2001.

Erhvervsredegørelse for Hovedstadsområdet.
Regeringens Hovedstadsudvalg 1997.

Erhvervsredegørelse Jylland-Fyn.
De jysk-fynske amter, kommuner og Erhvervsministeriet 2000.

Status på det jysk-fynske erhvervsamarbejde.
Amter og kommuner i Jylland-Fyn samt Økonomi- og Erhvervsministeriet, 2002.

Planlægning og miljøvurdering af støtteordninger i det åbne land.
E. Andersen, L.M. Madsen og A. Höll. By- og Landsplanserien nr. 19,
Forskningscenter for Skov & Landskab. Hørsholm, 2002.

Bosætning i landdistrikter.
Interviewundersøgelse gennemført for Miljø- og Energiministeriet
af Vilstrup Research, december 2000.

Boligpræferencer, boligvalg og livsstil.
Thorkild Ærø. Ph.d. afhandling. By og byg, Statens Byggeforskningsinstitut.
Hørsholm, 2002.

Redegørelse om vandområdedistrikter i Danmark.
Miljøstyrelsen, juni 2002.

LITTERATUR

Midtvejsrevision af den fælles landbrugspolitik.

Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet:

Bruxelles den 10/7 2002.

Boliglokalisering og transportadfærd.

Peter Hartoft-Nielsen. By- og landsplanserien, nr. 15,

Forskningscenter for Skov & Landskab, Hørsholm, 2001.

Rette virksomhed på rette sted.

Et samarbejdsprojekt om erhverv, transport og fysisk planlægning.

Landsplanafdelingen 2002.

Vejledning om miljøkonsekvensvurderinger af lovforslag og andre regeringsforslag.

Miljøministeriet 2002.

- Diagram side 27 ø. Note: Grupper af pendlingsregioner. Indekstal. 1990 = 100. Arbejdsmarkederne i figuren er defineret som pendlingsregioner. Regionsinddelingen er taget fra Landsplanafdelingen: Pendlingen i Danmark, 1994. Kilde: Danmarks Statistikbank og egne beregninger.
- Diagram side 27 n. Note: Grupper af pendlingsregioner. Indekstal. Danmark=100. Arbejdsmarkederne i figuren er defineret som pendlingsregioner. Regionsinddelingen er taget fra Landsplanafdelingen: Pendlingen i Danmark, 1994. Statistikken er baseret på den skattepligtige indkomst de pågældende år. Der er således ikke korrigeret for ændringer i skattereglerne. En ændret personkreds i beregningsgrundlaget fra 1998 forøger Københavns indeks med ca. 0,2. Kilde: Danmarks Statistikbank og egne beregninger.
- Diagram side 29 Note: Grupper af pendlingsregioner. Indekstal. 1990=100. Arbejdsmarkederne i figuren er defineret som pendlingsregioner. Regionsinddelingen er taget fra Landsplanafdelingen: Pendlingen i Danmark, 1994. Beskæftigelsen er taget fra den Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik. Kilde: Danmarks Statistikbank og egne beregninger.
- Kort side 32 Note: Sociale ydelser udgøres af arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, barselsdagpenge, revalidering, førtidspension, kontanthjælp, efterløn samt kommunal og AF-aktivering. Kilde: Danmarks Statistikbank og egne beregninger.
- Kort side 35 Note: IT-sektoren omfatter ressourceområdet IT/Kommunikation, dvs. service, konsulent-tjenester, handel og fremstilling i tilknytning til edb, telekommunikation og trykte medier. Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.
- Kort side 40 Note: Betegnelsen egnscenter dækker centre, der betegnes amtscentre i Bornholms amt, centerbyer i Viborg amt, egnscentre i Nordjyllands, Ribe, Ringkøbing, Storstrøms, Sønderjyllands, Vejle og Århus amter, overordnet center i Fyns amt og regionale centre i HUR. Vest-sjællands regionplan inddeler amtet i egne, hvis største by er gengivet. Der er betydelig forskel på, hvilke kriterier der lægges til grund for udpegningen og dermed på bymønsterets karakter i amterne. Kilde: Amternes og HURs regionplaner.
- Kort side 72 Note: Ifølge harmonireglerne må der højst udbringes en husdyrgødningsmængde, der svarer til 1,4 dyreenheder pr. ha. I visse tilfælde kan der udbringes en større mængde. For kvægbedrifter kan der således udbringes en husdyrgødningsmængde på egen bedrift, der svarer til 1,7 dyreenheder pr. ha. Opfyldes en række krav blandt andet vedrørende kvægbedriftens sædskifte og drift, kan der udbringes en husdyrgødningsmængde, der svarer til 2,3 dyreenheder pr. ha. Kilde: Danmarks Jordbrugsforskning.
- Kort side 73 Note: Områder med dominerende husdyrproduktion er beregnet på grundlag af en dominanssats på 60 % eller mere af det samlede antal dyreenheder pr. ha i området. Kilde: Danmarks Jordbrugsforskning.
- Kort side 85 Note: I en flytteregion er antallet af flytninger internt i regionen mindst dobbelt så stort som antallet af flytninger til og fra regionen. Kilde: Materiale i Landsplanafdelingen.
- Kort side 95 Note: Kun havne med en årlig godsomsætning på mindst 750.000 tons er medtaget. Kilde: Materiale i Danmarks Statistik.

Landsplanredegørelse 2003

ET DANMARK I BALANCE - hvad skal der gøres ?

Regeringens landsplanredegørelse har fokus på den fysiske planlægnings bidrag til regeringens regionale målsætning om at sikre gode og ligelige levevilkår, uanset hvor i landet man bor.

Regeringens hovedbudskaber er:

- Balancen mellem landsdelene skal opretholdes lige som balancen mellem byerne og deres oplande.
- Den fysiske planlægning skal sikre fysisk og funktionelt bedre byer og landdistrikter og fremme den regionale udvikling.
- Virkemidlerne i den fysiske planlægning skal differentieres geografisk.
- Kommuner og amter må samarbejde om den fysiske planlægning på tværs af deres grænser.
- Regional udvikling kræver dialog mellem stat, amter og kommuner.
- Regeringen vil koordinere statens indsats for regional udvikling.
- Regeringen vil forestå en række dialogprojekter med amter og kommuner om den regionale udvikling forskellige steder i landet.

Landsplanredegørelsen udgives samtidig med regeringens regionale vækststrategi og regionalpolitiske redegørelse.